

5. Udførselspræmier,
eller for at værne vigtige Samfundsinteresser.

§ 12.

Saa længe og saa vidt Riget ikke gør Brug af sin Lovgivningsret, har Landene Retten til Lovgivning. Dette gælder ikke for Rigets særlige Lovgivning. Rigsregeringen har Indsigelsesret mod Landslove, der vedrører de i § 7, Nr. 13, nævnte Forhold, forsaavidt Almenvellet i Riget paavirkes derved.

§ 13.

Rigslov bryder Landslov. Hersker der Tvivl eller Meningsforskelligheder om, hvorvidt et Paabud i en Landslov er i Overensstemmelse med Rigslovgivningen, kan rette vedkommende Rigs- eller Landcentralmyndigheder efter en Rigslovs nærmere Forskrift lade Spørgsmaalet afgøre af en øverste Domstolsinstans i Riget.

§ 14.

Rigslovene udøves af Landsmyndighederne, forsaavidt Rigslovene ikke paabyder andet.

§ 15.

Rigsregeringen har Tilsyn med de Forhold, i hvilke Riget har Lovgivningsret. Forsaavidt Rigslovene udføres af Landsmyndighederne, kan Rigsregeringen udstede almindelige Forordninger. Den er berettiget til at udsende Repræsentanter til Landenes Centralmyndigheder og med disses Samtykke til de underordnede Myndigheder for at overvaage Udøvelsen af Rigslovene.

Paa Anmodning af Rigsregeringen er Landsregeringerne pligtige til at afhjælpe Mangler, som har vist sig under Udøvelsen af Rigslovene. Ved Meningsforskelligheder kan saavel Rigsregeringen som Landsregeringerne paakalde Statsdomstolens Afgørelse, forsaavidt Forholdet ikke ved Rigslov er underlagt en anden Domstol.

§ 16.

De Embedsmænd, hvem den umiddelbare Rigsforvaltning i Landene er betroet, skal i Regelen være Statsborgere i Landet. Tjenestemænd, ansatte og Arbejdere under Rigsforvaltningen skal, hvis de ønsker det, gøre Tjeneste i deres Hjemegn, saa vidt dette er muligt og Hensyn til deres Uddannelse og Tjenestens Krav ikke taler derimod.

§ 17.

Hvert Land skal have Forfatning som Fristat.

Folkerepræsentationen skal vælges af alle rigstyske Mænd og Kvinder efter Forholdstalsvalgmaadens Grundsætninger, i almindelige, lige, umiddelbare og hemmelige Valg. Landsregeringen har Folkerepræsentationens Tillid nødvendig.

Grundsætningerne for Valgene til Folkerepræsentationen gælder ogsaa for Kommunevalg. Dog kan Landslov gøre Valgret afhængig af Ophold i Kommunen paa indtil et Aar.

§ 18.

Rigets Deling i Lande skal under størst mulig Hensyntagen til den vedkommende Befolknings Villie tjene Folkets højest mulige Udvikling i social og kulturel Henseende. Ændring i Landes Omraade og Nydannelse af Lande i Riget sker ved forfatningsændrende Rigslov.

Samtykker de umiddelbart interesserede Lande, er en almindelig Rigslov tilstrækkelig.

En almindelig Rigslov er endvidere tilstrækkelig, hvis et af de interesserede Lande ikke samtykker deri, men Ændringen i Landsomraadet eller Nydannelsen kræves ved Befolknings Villie og en overvejende Rigsinteresse paabyder den. Befolkningens Villie tilkendegives ved Afstemning.

Hvis en Trediedel af de Indbyggere, der har Valgret til Rigsdagen, i det Omraade, der skal afstaas, forlanger det, anordner Rigsregeringen Afstemningen. Til Beslutning om Ændring i et Landsomraade eller om Nydannelse udkræves tre Femtedele af de afgivne Stemmer og mindst, at Flertallet af de valgberettigede Personer stemmer derfor.